

РЕШЕНИЕ

№ 3868

гр. София, 10.06.2013 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 40 състав,
в публично заседание на 30.05.2013 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Дилиана Николова

при участието на секретаря Ана Илиева, като разгледа дело номер **1611** по описа за **2013** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 - чл.178 от Административно-процесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл.405 от Кодекса на труда /КТ/.

Образувано е по жалба на [фирма], ЕИК[ЕИК], представлявано от управителя К. Ц. Б., срещу принудителни административни мерки, състоящи се в дадените задължителни предписания по т.2, 3 и 5 от протокол за извършена проверка на инспектори от Дирекция „Инспекция по труда“-С., Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“, с изх.№ ИТ-II-1671/01.02.2013г. На основание чл.404, ал.1, т.1 КТ по т.2 е предписано работодателят да изплати на Д. Т. Ж.-М. уговореното и начислено трудово възнаграждение по разчетно платежна ведомост за заплати за м.октомври 2012г., съгласно чл.128, т.2 КТ; по т.3 работодателят да определи дължимото на Д. Т. Ж.-М. обезщетение за оставане без работа при прекратяване на трудовото й правоотношение поради намаляване на обема на работа, съгласно чл.222, ал.1 КТ и по т.5 работодателят да определи да се изплати на Д. Т. Ж.-М. парично обезщетение за неизползвания платен годишен отпуск пропорционално на времето, което се признава за трудов стаж за периода от 01.12.2009г. /постъпването на работа/ до 12.10.2012г. /прекратяването на трудовото правоотношение/, съгласно чл.224, ал.1 КТ.

С жалбата се иска предписанията да бъдат прогласени за нищожни, евентуално отменени като незаконосъобразни като издадени при липса на материална компетентност и противоречие с материалноправните разпоредби, тъй като се касае за трудов спор, чието разглеждане и решаване е от компетентността на съда, а не на

административния орган. Претендира разноски.

Ответникът – Дирекция „Инспекция по труда“-С., чрез юрк.З., оспорва жалбата. Моли съда да я отхвърли и да потвърди оспорвания акт.

Заинтересованата страна - Д. Т. Ж.-М., чрез адв.Л., оспорва жалбата, моли съда да потвърди обжалваните предписания.

Административен съд-София град, след като обсъди релевираните с жалбата основания, доводите на страните, прецени събраните по делото доказателства и служебно, на основание чл.168, ал.1 АПК, провери изцяло законосъобразността на обжалвания акт, намира следното от фактическа и правна страна:

На 16.01.2013г., 25.01.2013г., 31.01.2013г. и 01.02.2013г. инспектори при Дирекция „Инспекция по труда“-С. извършили проверка по спазване на трудовото законодателство на [фирма]. При проверката констатирали, че в правилника за вътрешния трудов ред не е определен редът за отчитане на работното време, в нарушение на чл.4а от Наредбата за работното време, почивките и отпуските. При преглед на представената разчетно платежна ведомост за заплати в [фирма] за м.октомври 2012г. установили, че работодателят е начислил, но не е изплатил уговореното трудово възнаграждение за извършената работа на Д. Т. Ж.-М. в нарушение на чл.128, т.2 КТ. До приключване на проверката не били представени документи, удостоверяващи изплащането на начисленото трудово възнаграждение. Установено било също така, че със Заповед № 190/09.10.2012г. трудовото правоотношение на лицето било прекратено на основание чл. 328, ал.1, т.3 КТ, считано от 12.10.2012г. В трудовото досие на Д. М. е установено наличие на заявление вх.№ 18 от 10.12.2012г. за изплащане на обезщетение за оставане без работа и декларация с вх.№19 от същата дата, видно от която лицето не е полагало труд и не е получавало трудово възнаграждение. От работодателя не било определено обезщетение за оставане без работа при прекратяване на трудовото правоотношение поради намаляване обема на работа, в нарушение на чл.222, ал.1 КТ. До приключване на проверката не били представени документи, удостоверяващи определянето и изплащането на обезщетение от работодателя. Установено било също така от представеното досие на Д. М., че трудовото правоотношение с нея е прекратено със Заповед № 190/09.10.2012г., считано от 12.10.2012г., на основание чл.328, ал.1, т.3 КТ като в тази заповед работодателят не е определил да ѝ се изплати обезщетение за неизползван платен годишен отпуск пропорционално на времето, което се признава за трудов стаж, в нарушение на чл.224, ал.1 КТ.

Предвид така установеното, за предотвратяване и отстраняване на констатираните нарушения, както и за предотвратяване и отстраняване на вредните последици от тях, на основание чл.404, ал.1, т.1 били дадени предписания от т.1 до т.5, като за оспорваните по т.2, 3 и 5 е определен срок за изпълнението им съответно 15.02.2013г. и 08.02.2013г. Протоколът от извършената проверка, съдържащ и оспорваните предписания бил връчен на надлежно упълномощен представител на дружеството – Е. П., на 01.02.2013г.

За изясняване на делото от фактическа страна са приети и не са оспорени относими писмени доказателства: Трудов договор от 25.11.2009г. /л.17/; Длъжностна характеристика на Д. Т. Ж.-М. /л.19-20/; справка за приети и отхвърлени уведомления по чл.62, ал.4 КТ /л.21/; допълнителни споразумения от 28.12.2009г., 28.06.2010г., 28.06.2011г. и 28.06.2012г. към трудовия договор от 25.11.2009г. /л.22-25/; разчетно-платежна ведомост за м.октомври 2012г.; предизвестие изх.№ 74/11.09.2012г.

до Д. М. за прекратяване на трудовото правоотношение /л.29/; Заповед № 190/09.10.2012г. за прекратяване на трудовото правоотношение /л.30/; заявление вх.№ 18/10.12.2012г. /л.32/; декларация вх.№ 19/10.12.2012г. /л.33/; заявление вх.№ 20/10.12.2012г.; заявления и заповеди за разрешаване ползване годишен платен отпуск.

При така установеното от фактическа страна съдът обосновава следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима като подадена в срока по чл.149, ал.1 АПК във връзка с чл.405 КТ, от активно легитимирана страна, срещу акт, подлежащ на съдебен контрол и при наличие на правен интерес от направеното оспорване.

Разгледана по същество жалбата е основателна по следните съображения:

Оспорените предписания са издадени от компетентен орган в кръга на правомощията му. Съгласно разпоредбата на чл.404, ал.1 КТ за предотвратяване и преустановяване на нарушенията на трудовото законодателство, на законодателството, свързано с държавната служба, както и за предотвратяване и отстраняване на вредните последици от тях контролните органи на инспекцията по труда, както и органите по чл.400 и 401 по своя инициатива или по предложение на синдикалните организации могат да прилагат принудителните административни мерки, посочени в т.1-9: 1. да дават задължителни предписания на работодателите, предприятията ползватели, органите по назначаването и длъжностните лица за отстраняване на нарушенията на трудовото законодателство, на законодателството, свързано с държавната служба, включително и на задълженията по социално-битовото обслужване на работниците и служителите и на задълженията за информиране и консултиране с работниците и служителите по този кодекс и по Закона за информиране и консултиране с работниците и служителите в многонационални предприятия, групи предприятия и европейски дружества, както и за отстраняване на недостатъците по осигуряването на здравословни и безопасни условия на труда; 2. да спират въвеждането в експлоатация на сгради, машини и съоръжения, производства и обекти, ако не са спазени правилата за здравословни и безопасни условия на труда и социално-битовото обслужване; 3. да спират дейността на предприятия, производства и обекти, включително строежа и реконструкцията им, както и машини, съоръжения и работни места, когато нарушенията на правилата за здравословни и безопасни условия на труда застрашават живота и здравето на хората; 4. да спират изпълнението на незаконни решения или нареждания на работодатели, органи по назначаването и длъжностни лица; 5. да отстраняват от работа работници и служители, които не са запознати с правилата за здравословни и безопасни условия на труда или не притежават необходимата правоспособност, както и работници и служители, ненавършили 18 години, за които е отнето разрешението за приемане на работа по чл.302, ал.2 и чл.303, ал. 3; 6. да дават предписания за въвеждане на специален режим за безопасна работа при сериозна и непосредствена опасност за живота и здравето на работещите при невъзможност да се приложи т.3; 7. при повторно нарушение на чл.62, ал.1 да спират дейността на работната площадка или на предприятието до отстраняване на нарушението; 8. да дават задължителни предписания на работодателите, органите по назначаването и длъжностните лица за отстраняване на нарушение, свързано с начисляване във ведомостите за заплати на сума, по-малка от сумата, която работодателят, съответно органът по назначаването е изплатил на работника или служителя за извършената от него работа; в случай че предписанието не се изпълни в посочения в него срок или

при повторно нарушение, контролните органи на инспекцията по труда могат да спрат дейността на предприятието до отстраняване на нарушението; 9. при наличие на обстоятелствата по чл.138, ал.4 да дават задължителни предписания на работодателите, органите по назначаването и длъжностните лица за изменение на трудовия договор, сключен за работа на непълно работно време, в трудов договор при нормална продължителност на работното време.

С разпоредбата на чл. 399 КТ осъществяването на цялостния контрол за спазване на трудовото законодателство е предоставено на Изпълнителната агенция „Главна инспекция по труда”. Дирекциите „Инспекция по труда”, като подразделения в системата на ИА Г., са органи на изпълнителната власт и дейността на тяхната администрация се осъществява от държавни служители и лица, работещи по трудово правоотношение /арг. чл.12, ал.1 от Закона за администрацията/. Съгласно чл.20, ал.1 от У. правилник на ИА Г., инспекторът е контролен орган и има правомощия, установени в КТ, включително тези по чл.404, ал.1, т.1 – да дава задължителни предписания на работодателите, органите по назначаването и длъжностните лица за отстраняване на нарушенията на трудовото законодателство.

По делото са приети и не са оспорени Заповед № ЧР-852/30.05.2008г. и Заповед № ЧР-330/25.05.2011г., видно от които лицата, извършили проверката и постановили процесните принудителни административни мерки, са били в служебно правоотношение на длъжност „главен инспектор” в Дирекция „Инспекция по труда”-С..

Съгласно приложимата норма на чл.404, ал.1, т.1 КТ, за да не се допускат и да се преустановяват нарушения на трудовото законодателство, както и за да се предотвратяват и да се отстраняват вредните последици от тях, контролните органи на инспекцията по труда дават задължителни предписания на работодателите, органите по назначаването и длъжностните лица. В ал.2 изрично е предвидено, че предписанията, които се отнасят до отстраняване на нарушения на трудовото законодателство, могат да бъдат дадени по искане на работника или служителя до предявяването на иск пред съда, след което въпросът може да бъде решен само от съда.

Всички изброени принудителни административни мерки по чл.404, ал.1 КТ съдържат в себе си изискването за съществуващо, а не съществувало правоотношение по престирание на работна сила. Същият извод се налага и от разписаните в чл.402 КТ права на контролните органи в рамките на своята компетентност да посещават по всяко време министерствата, другите ведомства, предприятията и местата, където се извършва работа, помещенията, ползвани от работниците и служителите, както и да изискват от лицата, които се намират на територията им, да се представят с документ за самоличност; да изискват от работодателя, съответно от органа по назначаването обяснения, сведения и представяне на всички необходими документи, книжа и заверени копия от тях във връзка с упражняването на контрола; да се осведомяват пряко от работниците и служителите по всички въпроси във връзка с упражняването на контрола, както и да изискват от тях да декларират писмено факти и обстоятелства, свързани с осъществяването на трудовата дейност, съответно на дейността по изпълнение на държавната служба, включително и данни за заплащането на труда; да вземат проби, мостри и други подобни материали за лабораторни изследвания и анализи, да използват технически средства и апаратура и да правят измервания на фактори на работната среда във връзка с упражняването на контрола върху

осъществяваната трудова дейност; да установяват причините и обстоятелствата, при които са настъпили трудови злоупотреби.

Видно от цитираните разпоредби законодателят е употребил понятията „работодател“, „длъжностни лица“, „работници“, „служители“, които сами по себе си сочат на съществуващо правоотношение по престирание на работна сила, независимо дали се касае за трудово или служебно правоотношение.

В процесния случай не се спори между страните, че трудовото правоотношение е прекратено със Заповед № 190/09.10.2012г. Като са издали процесните предписания, контролните органи са превишили своите правомощия, поради което и същите в оспорената им част, са незаконосъобразни.

Към датата на започване и извършване на проверката през месец януари 2013 г. трудовото правоотношение на Д. Т. Ж.-М. е било прекратено на основание чл.328, ал.1, т.3 КТ. Това обстоятелство, което е относимо към въпроса за спазване и отстраняване на нарушенията на трудовото законодателство, не е било коментирано от административния орган, макар и да е установено в хода на проверката и изрично да е посочено в протокола за извършването ѝ. Съгласно трайно установената съдебна практика /Решение № 6583/15.05.2013г. по адм.дело № 1628/2013г. на ВАС, VI-то отд.; Решение № 15296/03.12.2012г. по адм.дело № 10659/2012г. на ВАС, VI-то отд.; Решение № 8519/13.06.2012г. по адм.дело № 1770/2012г. на ВАС, VI-то отд.; Решение № 2509/21.02.2013г. по адм.дело № 12052/2012г. на ВАС, VI-то отд. и др./, контролните органи на Дирекциите „Инспекция по труда“ са компетентни да дават предписания по реда на чл.404 КТ за преустановяване на нарушенията на трудовото законодателство, допуснати от работодателите при изпълнение на задължението им да изплащат точно и своевременно полагащите се трудови възнаграждения на наетите на работа работници и служители. В случаите, когато трудовите правоотношения са прекратени, в съдебната практика е възприето становището, че се касае за имуществени спорове с гражданскоправен характер между работници и работодатели, които следва да бъдат разрешени по исков ред пред граждански съд.

Предвид изложеното, оспорените принудителни административни мерки по чл.404, ал.1, т.1 КТ са приложени в нарушение на материалноправните разпоредби и следва да бъдат отменени.

Предвид изхода на спора на жалбоподателя следва да бъдат присъдени разноски в размер на 50 лева за държавна такса.

Воден от горното и на основание чл.172, ал.2 АПК, Административен съд София-град, II-ро отделение, 40-ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалбата на [фирма], ЕИК[ЕИК], представлявано от управителя К. Ц. Б., принудителни административни мерки, състоящи се в дадените задължителни предписания по т.2, 3 и 5 от протокол за извършена проверка на инспектори от Дирекция „Инспекция по труда“-С., Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“, с изх.№ ИТ-II-1671/01.02.2013г.

ОСЪЖДА Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ да заплати на [фирма], ЕИК[ЕИК], сума в размер на 50 лева, представляваща разноски по делото.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба в 14-дневен срок от

съобщаването му чрез Административен съд София-град пред Върховен административен съд.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл.137 АПК.

Административен съдия: